

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУДЖ

АБОНАМЕНТУЪ:

За България, за 6 м. — 7 л.
 За странство „ „ — 14 л.
 Единъ брой 10 ст.

УВЕЩАНИЯ:

5 ст. въ кв. см.
 Адресъ: „Добруджа“
 дирекция на в. „Добруджа“
 градъ Бяблуга.
 Ръкоп. не се връщатъ назадъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ СЪВѢТЪ

Излиза понеделникъ, срѣда и петъкъ

ДОБРУДЖАНСКИ СЪВѢТЪ

Англичанитѣ за балканската проблема. — България и четворния съюзъ. — Ходътъ на прѣговоритѣ съ Русия. — Разкрития за политическото събрание въ Петроградъ. — Болшевикитѣ гонятъ ромуни и ромънскитѣ войски. — Пушането на прѣ-

говора между Съюза и Украйна прѣдседателя Ионеску. — Разтурянето на учредителния съюзъ. — Формални сражения между руски и украински войски. — Отвлѣчени и прѣ-

П. Годоровъ.

Англичанитѣ за балканската проблема

Призвучава се пакъ да смѣнемъ вѣстията за оная, която бѣха свиквали да държатъ патента на всесѣтската политика. И когато днесъ, подъ неважливия грехотъ на орждата, се търсатъ основитѣ, върху които трѣбва да лѣгне многоочакваната миръ, англичанитѣ продължаватъ да гледатъ на вървѣнитѣ стѣлководия съ огледъ само на своитѣ егостични интереси. По отношение на чуждото, тѣ се явяватъ съ една непонятна щѣдростъ, а за своитѣ земи и колонии не даватъ ни дума да се помене. Свиквали въ миналото да гледатъ извисоко на оставалитѣ народи, държайки въ ръцетѣ си ножътъ на мѣсара, който не познава никаква хирургия и рѣже какъто пожелае, англичанитѣ сж плодотворни въ рещитѣ си за опредѣляне съдбинитѣ на чуждитѣ земи.

Напоследѣтъ въ печатѣ на островитанитѣ пакъ се разисква въпросътъ за рѣшаването на въчно-палещитѣ конфликти на Балканитѣ. И съ търсенето на модусъ за примирение на вонващитѣ балкански държави, се глѣчатъ оная принципъ, който днесъ добиватъ своето врѣщение подъ тѣтенатъ на смъртоноснитѣ орждия. Англичанитѣ, свиквали да гледатъ на европейскитѣ въпроси само прѣвъ очилата на своитѣ груби интереси, и тукъ се проявятъ съ своето коварство. Нали е въпросътъ да се прави поменъ съ чужда пѣть, защо да не бждатъ щѣдри? Оная, които не даватъ ни дума да се кажа за тѣхнитѣ области и земи, лѣсно рѣшаватъ чуждитѣ териториални спорове! За тѣхъ принципитѣ, които ежедневно прокламираатъ — свобода и независимостъ на малитѣ народи, иматъ относително значение. Спрѣмо себе си, тѣ се боатъ да ги приложатъ. И за това въ тѣхнитѣ схващания има толкова разумъ, колкото и противорѣчия.

Рецептата, която дава английския печатъ по добруджаискитѣ въпроси, не почива нито на фактитѣ, нито на цѣлитѣ. Трѣбва веднажъ за винаги нашитѣ врагове да разбератъ, че България не е единъ смъртникъ, единъ безчувственъ трутъ, отъ който безболѣзливо могатъ да се рѣжатъ въсове. Когато се говори за въдворяването на миръ на Балканитѣ, безмислица е да се поставя принципътъ на необходимоститѣ. Защото ако народитѣ на Балканитѣ сж страдали въ миналото, то е най-вече вслѣдствие нерационалното рѣшаване въпроситѣ за тѣхнитѣ териториални спорове. Миналитѣ мирни конференции, поддржайки съвѣтка за националистичния принципъ на Балканитѣ, не сж въ рѣши или нищо друго, освѣтъ да подхранватъ апетититѣ на малитѣ държавици за заграбване чужди земи. У Европа се бѣ сложило убѣждението, че балканскитѣ народи сж единъ просеци, които чакатъ и търсатъ само подавания. Въ това отношение само пий българитѣ правяхме едно щастливо изключение, защото подаваната ставаха все за наша съвѣтка. Такъкъ бѣше случая и въ Санъ-Стефано, и въ Берлинъ, и въ Петроградъ, и въ Вукурець. Вълѣжитѣ дати въ живота се вижеха; слѣдъ 1878 г. дойде 1885 г., а слѣдъ нея 1912 г. за да отстѣпи мѣстото си на 1913 г., а мирътъ на Балканитѣ се отдалечаваше все повече и повече. Кресчендо вътрѣшното клекотене се засилваше; гнилото на Балканитѣ ставаше все по-голямо. Краятъ неминуемо трѣбваше да дойде. И днесъ ние се гот-

вимъ да се изправимъ прѣдъ готвящия се европейски аеронагъ съ настоятелно искане да се намѣри радикаленъ лѣкъ за балканската болва. Не въ милостивитѣ и въ палнативностѣта трѣбва да се търси краятъ. Подъ грехотѣтъ на орждата възкрѣснаха нови принципи, които неминуемо ще легнатъ въ основитѣ на бждашето. Ноката конструкция на държавитѣ не се изградѣ върху принципитѣ на националистичитѣ, които се бѣ родили въ миналия вѣкъ, за да намѣри една сега своето официално врѣщение.

По всичко изглежда, че по въпросѣтъ за Добруджа нашитѣ събратия отъ Британскитѣ острови не сж научили много нѣщо отъ тая война, или по-право се искаватъ вѣрни на своитѣ минали консервативни схващания. И понеже на Ромъния бѣлъ нуженъ изходъ на морето, който тя притежаваше до 1916 г., споровѣтъ се рѣшаватъ лесно и то пакъ за съвѣтка на малитѣ народи, за които Лойдъ Джорджъ постоянно пролива крокодишки слъзи. А защо англичанитѣ не подиратъ другадъ медри дарители? Нима ние сме могащитѣ и щѣдритѣ, които трѣбва неминуемо да правимъ дарове на своитѣ съседѣ?

На Ромъния било необходимо Кюстенджанското пристанище, защото Враца и Галаць не бѣли достатъчни да я обслужватъ, дескто долгото течение на Дунава, отъ Рени до краищата точка на дѣлтата, оставали подвластни на Русия! Каква оригинална логика? Защо на тоя езикъ се говори само за България?

Чернейки данни отъ официалната ромънска статистика, нашия органъ не единъ пътъ е доказвалъ, че Кюстенджанското пристанище не е било естественото дебуше за Ромъния; то е било по-скоро единъ лустъ, една тѣжестъ за нашата заддунавска съвѣдка. Въ економическо-стопанския животъ на Ромъния, Враца и Галаць сж биле естественитѣ изходни точки; тѣ отъ начало до край сж играли надтѣжачаща роль въ нейния животъ.

Ако английскитѣ ни събратия намѣратъ за необходимо да гарантиратъ свободата на износъ и вносъ за Ромъния прѣвъ дунавската дѣлта, тѣ нѣма защо да я диратъ въ Кюстенджа. И когато днесъ високо се заговаря за свободата на плаването, ключоветѣ на които държи Англия, тоя страхъ се явява напълно иллюзоренъ. Бжде ли принудена Великобритания да отстѣпи отъ своята позиция на монополизиране сътовнитѣ морски пѣтища, ромънитѣ нѣма отъ що да се боатъ за запушването на дунавскитѣ ѝ пристанища.

Твърдението на английския печатъ, че съ рѣшаването на балканската проблема по тѣхната рецепта, щѣло да се тура основата на единъ траенъ миръ на Балканитѣ, не е нищо по-малко освѣтъ скарване съ историята. Ако англичанитѣ бързатъ сами да признаватъ, че при все това щѣло да се прѣдизвика буря отъ негодувание, ние не можемъ да забережъ, за какъвъ траенъ миръ говорятъ тѣ. Не ние сме оная, които проявяватъ апетити върху чуждото; ако въ това отношение тѣ сж счели за дължан да направятъ намѣци, логично е нашитѣ да бждатъ испани върху главитѣ на нашитѣ съседѣ — ромъни, сърби и гърци. Днесъ ние се намираме на една точка на замръзване. Нѣмаме повече претенции, защото сме въ фактическото владѣние на нашето национално обединение. Утрѣ не бжде ли то юридически потвърдено, нѣма да спрѣмъ въ борбата и нѣма да закопаемъ въ земи скривалища своята бойна сила. Нека тогава оная, които блѣну-

ватъ за траенъ миръ на Балканитѣ, се опитатъ да заспятъ на своитѣ илюзии. Ние пакъ ще нѣтъ докажемъ, че у насъ още кипи неизчерпаема сила, за да наложимъ своята дума за националното си обединение. Да тогазъ, до когато на Балканитѣ има родни вжтища, на които, за материални изгоди, се отнема въздухѣтъ на свободата, за траенъ миръ и дума не може да става.

Положението на бойнитѣ фронтове.

Вюлетингъ отъ Щаба на Дѣйствующата армия за 21. I 1918 г.

Македонски фронтъ. На вѣколко мѣста по фронта, особено западно отъ Преспанското езеро, сѣвено отъ Битола и източно отъ Вардара, оживена артилерийска и отчасти мива стрѣба. При с. Алчакъ-махае, западно отъ Вардара, патруви дѣйствиа, при които валовяхме пѣлвници французи. Сѣверо-източно отъ Добрянското езеро и при Доава Струма прогнѣхме съ оръжѣ нѣколко английски усиленни патрули.

Добруджански фронтъ. Прѣзиреа.

Германски свѣдения.

Западенъ воененъ театръ. Сѣверо-източно и източно отъ Иперъ, както и по фронта отъ Ленеъ до до оныхъ артилерийската дѣйностъ бжде продължително усилена. Южно отъ Вандуй, при отблъскването на една английска атака, вземахме пѣлвници.

Група Армии на Германския Прѣстонаслѣдникъ. Въ пѣлвои сектори въ Шампаниа и по дѣвѣтъ страни на р. Моза бойна артилерийска дѣйностъ. Сѣверо-източно отъ Реймъ и въ Арговиѣ, малкитѣ прѣдприятия на нашитѣ разуввателни отлѣдениа имаха успѣхи. Прѣвъ послѣднитѣ два дни свалчихме 11 неприятелска героплана и единъ привързанъ балонъ.

Източенъ воененъ театръ. Нищо ново.

Италиански фронтъ. Никакви особени прозвѣдствия.

По море.

Амстердамъ. Споредъ холандскитѣ вѣстници, бжде торпедиренъ въ канала, кораба „Хилда-Ла“ 1328 тона.

Ротердамъ. „Мааст-Волде“ съобщава: Цитопени сж равни кораби 12,301 тона. Въ Сръдземното море, потъна английскитѣ корабъ „Исландъ“ 5327 тона; а английскитѣ корабъ „Скавдиавна“ 12,099 т. прѣстѣгна въ Твебелъ съ голѣми поврѣди.

Въ западна частъ отъ задрѣтената зона около Англия, германскитѣ подводници сж нанесли на неприятеля загуба отъ 19,000 тона търговски параходи. Повечето отъ параходитѣ бждоа потопени въ каналитѣ Ла-Маншъ и Св. Георги върхитѣ най силната неприятелската охрана. Между параходитѣ се намиратъ 3 големи, съ повече отъ 4000 тона.

България и четворния съюзъ.

Д-ръ Карлъ Мерманъ, главенъ редакторъ на в. „Kölnener Tageblatt“ и политически писателъ, който взе участие при патуването на пѣмскитѣ журналисти въ България, е написалъ една дълга статия въ в-къ „Kölnener Tageblatt“ подъ заглавие „България и четворния съюзъ“, отъ която прѣдаваме слѣдното извлѣчение:

Нѣмския народъ желае да заакчи още по-силно съюзническитѣ си връзки съ България. А това може да стане, когато Германия помогне за осществяването на българскитѣ нацѣлѣди.

У нашия съюзникъ на Балканитѣ не е съществува сериозна зариженостъ за Македония. Макаръ е нѣмскитѣ социалистѣ Венцелъ да писа това лѣто нѣлности по тоя въпросъ, бързото вмѣшателство на нашия посланикъ въ София, графъ Обендорфъ, успѣло

и най-близките духове и политическите кръгове в България едва си спомнят, макар и още с възмущение, за този епизод, който доказва липсата на историческа и етническа прѣдстава у нѣмската социална демокрация, която твърди много си въображава.

Също и придобиването на моравската област джележда да не причинява голѣма мъка на българитѣ. Осѣбнѣ Сърбия, нѣма кой друг да противопостави сериозни възражения, още по-вече, че и интересът на централнитѣ сили за едно непосредствено събѣдство на Австро-Унгария съ България е явен.

Че нашитѣ съюзници трѣбва да си получат обратно изгубената съ букурещкия миръ Добруджа, върху това не може да съществува никакво различие въ мнѣнията. Но българитѣ претендиратъ и за сѣверна Добруджа. Не подлежи на оспорване, че тукъ българскитѣ елементи образува половината отъ населението, макаръ другата половина да е отъ друго, твърдѣ различно произхождение. Историческитѣ данни обосноваватъ достатъчно асо българскитѣ претенции върху цѣлата Добруджа. Почувства се напиратъ, и то не безъ основания, факта, че и Турция, когато бѣше владѣтелка на Добруджа, признаваше българския характеръ на тази областъ, въ цѣрковно отношение. Съ сѣщата основателностъ се изтъква и факта, че ромънитѣ не бѣха твърдѣ доволни, когато на берлинския конгресъ, вмѣсто Бесарабия, имъ предложиха дѣсна брѣга на дунавската дѣлта. Човѣкъ нѣма да събръка, ако подирѣ зародишитѣ за отдѣлянето на България отъ руското прѣдметство, въ разочарованието, което изпита българския народъ отъ факта, че неговитѣ национални стрѣмища се помертвуха за рускитѣ желания за завземане на Бесарабия. Не могатъ да останатъ скрити за тия, които слушатъ ежедневно пѣяното отъ хиляди войнски гурла „Добруджанска пѣсена“, страстнитѣ колѣени на всички българи за цѣлата Добруджа. Съ гордостъ и умиление българитѣ отъ стара България говорятъ за бурната радостъ, съ която сѣ били посрѣщнати и приети отъ братята имъ въ Добруджа войскитѣ, които сѣ ги освободили отъ ромънското иго. По отношение на Турция, българитѣ нѣматъ никакви претенции; това нѣщо ми бѣ заявена открито въ София. Онова, което се смѣташе за нужно и възможно, се получи при Одринъ. Реално-политически мислящитѣ българи не рискува за химери съ сигурното; за него е достатъчно цѣнно прѣимущество, че Цариградъ остава и за въ бъдеще въ турско владѣние; и че, чрѣзъ дарданелскитѣ побѣди, се създаде сигурността, да не падне той нито въ руски, нито въ грѣцки рѣцѣ.

Чувстватъ и мислитъ на българина принадлежатъ на селския животъ. Разпрѣдѣлянето на земята е съвсѣмъ щастливо. Едра собственостъ не съществува, а още по-малко по-малки ендѣ, като въ Ромъния. Всѣки селянинъ прѣтѣжава малко конѣ, обаче нѣколко чифта добри волова за работа; и достатъчно крави, свине и още задоволяване, животнитѣ си потребности. Равенството въ собствеността е напълно и запазило. България демократична. За качествата на нѣмския бѣтъ, у българина не съществува още достатъчна възприемчивостъ. Обаче отъ българска страна, въ това отношение съществува, наистина, старание, да се прѣдизвика обратъ.

Живитъ още стари поковлия сѣ получавали обраваинето сѣ отъ Италия и Франция. Сега обаче мажетѣ на 30 год. възраст, които иматъ високо образование, мажурчили поново известни време, въ Германия.

Германскитѣ войски създадохъ въ цѣла България, чрѣзъ силата на волята и настойчивостта въ побѣдата, впечатление на възхищение и подражание. Прѣди всичко масата, на право, организацията на масата е, която спечели за насъ душата на българина; нашата военна организация, нашата ступанска мощъ, нашето техническо надмощие служатъ за примѣръ. Политическитѣ връзки и нашитѣ отношения съ България се улесняватъ съ това, че България храни въ насъ и икономическитѣ си надѣжди. България и Германия ще използватъ и прѣмий пъкъ по мората така, както и Дунавския, който е изчистенъ отъ неприятелски прѣпятствия, съ побѣдата надъ Сърбия. По двата пъти ще се развѣняватъ непосредствено германскитѣ и българскитѣ стоки. Също и стопанскитѣ сношение ще образуватъ клѣсти, които ще държатъ България въ съюза съ централнитѣ сили и Турция.

(изъ „Deutsche Balkan Zeitung“).

ИЗЪ ЧУЖБИНА

(Н. У. А. и радиотелеграфа).

По въпроса за мирътъ

Отъ воденитѣ до сега прѣговори между делегатитѣ на централнитѣ сили и Украинската република, се постигна споразумѣние, относително основитѣ по сключването на мира. Военното положение ще се счита за прѣкратено и ще се потвърди рѣшението на странитѣ да живѣятъ, отъ сега нататъкъ, въ миръ и прѣятелство помежду си. Войскитѣ на фронта ще бѣдатъ отгелени слѣдъ сключването на мира. Всички участвуващи сѣ на мнѣние да се направятъ приготовления за немедленото почване на редовно икономическо и прѣко сношение. Също и дипломатическитѣ сношения ще бѣдатъ въ най-скоро време възобновени. Съ установяването на най-сжщественихъ принципи на договора за мира, прѣговоритѣ сѣ достигнали до една точка, която задължава делегатитѣ да влизатъ въ сношение съ отговорнитѣ фактори въ респективнитѣ страни. Частъ отъ отлъкомощнитѣ делегати сѣ принудени да съобщатъ лично за хода на прѣговоритѣ и да исватъ съгласието на правителствата сѣ за досегашнитѣ рѣшения. Всички делегати же се върнатъ веднага въ Брестъ-Литовскъ, където ще прѣвзрѣнатъ прѣговоритѣ и ще подпишатъ договора за мира, споредъ даденото имъ пълномощие. Съ това, за прѣвъ пътъ въ тази свѣтвна война, стана възможно да се направятъ основитѣ за възобновяването намирната обстановка.

Прѣкратенитѣ за два дена, поради разбѣдяването на графъ Чернишъ, прѣговори на комисията за политическитѣ и териториални въпроси се продължиха на 16-и януари прѣди и слѣдъ обѣдъ. Понеже по точката, която се занимава съ завръщането на бѣжонцитѣ и евакуираниитѣ, е било постигнато едно удовлетворително съгласие, комисията мина къмъ въпросътъ, по какъвъ начинъ ще трѣбва за въ бъдеще народитѣ, отъ заелитѣ области, да образуватъ самостоятелни и независими държави. Отъ германска страна е било заявено, какво прѣдложения отъ руската делегация референдумъ, не отговаря на сегашното културно развитие на народитѣ въ тия области и би било по-добро, ако се допълнятъ съществуващитѣ вече въ въпроснитѣ територии прѣдставителства чрѣзъ избори и се разширятъ така, че да могатъ да се считатъ дѣйствителни прѣдставители на цѣлото население. На това, Троцки отговори, какво руската делегация не може да се отдели отъ прѣдложенията си, чрѣзъ референдумъ да се рѣши бъдещето на всѣка една държава по отдѣлно въ тия страни. Тѣй-като отъ ра-

зисквания по този въпросъ не се дойде до никакви положителни резултати, въпросътъ биде отложенъ. Започнаха се прѣговоритѣ за областитѣ, спомѣнати въ втората точка въ австро-унгарския проектъ. Генералъ Хофманъ показа една карта съ обозначение на съгитнитѣ области между сѣверно море и Врестъ-Литовскъ. По забѣлжката, че териториитѣ южно отъ Врестъ-Литовскъ не сѣ обгърнати поради воденото прѣговори съ украинската делегация, Троцки обрѣна вниманието върху обстоятелството, че процесътъ за самопрѣдѣленето на украинцитѣ не се разви така, щото въпроса за границата между Русия и Украинската република да се счита разрѣшенъ. Той още по-рано е съобщилъ, че границата ще биде определена въ огледъ волята на народитѣ. Това се отнася напълно и за областитѣ южно отъ Врестъ-Литовскъ. Разискванията по този въпросъ се отложиха и ще почватъ слѣдъ разяснението въпросътъ за компетентността между руската и украинската делегации. Прѣвъ връме на прѣговоритѣ фонъ Кюлиманъ помоли да се дадатъ разяснения за отношенията на Кавказъ къмъ руското правителство. Г. Троцки отговори, че кавказката армия е напълно подчинена на съвѣтитѣ на народнитѣ комисари. Послѣ това се говори по въпроса за Аланскитѣ острови. Г. Троцки си запази правото да отговори по този въпросъ по послѣ. Въ края на послѣ-обѣдното засѣдане, той заяви, че по вътрѣшни и политически причини е принуденъ да замине за една седмица въ Петроградъ. Понеже въ засѣданията на комисията се е говорило по всички точки, той направи прѣдложение да се отложатъ засѣданията до 29 януари. Г. Йофе ще прѣдседателствува руската делегация. Централнитѣ сили вземаха бѣлжка отъ това и исказаха надеждата си, че слѣдъ завръщането на Троцки ще може да се постигне едно пълно споразумѣние.

Положението въ Русия.

Петроградъ. Райтеръ съобщава: учрѣдителното събрание бидѣ открито въ петъкъ отъ прѣдседателя на централната комисия на всѣчки събѣти. 4 часа прѣди това болшевишки войски нападнали митинга на съюза за защитаване на учрѣдителното събрание. Било е откритъ картеченъ огънь. Два въколко души убити и много ранени.

Лондонъ. Райеръ се научава отъ Петроградскитѣ вѣстници, че въ улицитѣ на Одеса се развива потинско сражение между украинскитѣ и болшевишкитѣ войски. Украинцитѣ сѣ заели театралната площадка на Радата. Пущечиятъ огънь се разпространилъ изъ цѣлия градъ.

Петроградъ. Учрѣдителното събрание одобри начина, по който се водѣтъ мирнитѣ прѣговори отъ събѣта. Засѣдането биде закрито отъ матрозитѣ.

Петроградъ. 20 януари. Откритото извънредно заседание на изпълнителния главенъ комитетъ на събѣта на работницитѣ, селянитѣ и войницитѣ вземахо рѣшение да се разтурни учрѣдителното събрание.

Стокхолмъ. Споредъ достоверенъ източникъ отъ Русия, въ губерниитѣ Новгородъ, Костромъ,

С ЧЛАНИГРОВЪ

Равна Добруджа

Цѣлти бѣлжки и впечатления. (3)

Слѣдъ частъ дѣлжитѣ прашенъ шлейфъ на автомобилъ, отъново запалихъ улицитѣ. Тукъ тамъ прѣтракаха прѣпорцитѣ, сѣ надвигвали прѣзъ тѣхъ любовнитѣ глави, пожелави да видятъ кои сѣ гоститѣ, тѣй скоро напустнами тѣхния гостеприемнѣ градъ.

И еднаквата слѣдъ, оставена отъ насъ, не бѣше друга, освѣнъ сивъ слой отъ прахъ, проникналъ прѣзъ всѣкитѣ жѣлѣзни пролуки и настѣпенъ, худобно, върху чистата поклашница на спрѣтнатитѣ жилища.

Още не успѣла да намѣстимъ, като трѣбва, въ автомобилъ, прѣдъ нѣтъ сѣ развѣя еднообразна равнина, чредо моготониве въ този вътрѣшитѣ денъ изглеждаше не спокойно и тѣжно. Наврѣтъ само-вѣня и пасища, прѣсвѣчени отъ пѣудобни междусележни патища. Оного сѣ уморилъ отъ безкрайна хоризонтъ, отъдѣсно заключилъ морската равнина, а отъ лѣво и отъ прѣдъ широкото добруджанско поле. Направо, дѣрило за отмора, височинка или гора. Наврѣмени сѣ спре върху останалитѣ тукъ тамъ дършета, приличащи на смъртна програма, сѣ мотна и страшна, за да ги загуби; веднага нѣждѣ да дѣтѣ за себѣ, вѣнчана и изчезнала.

Полето е мъртво. Но прѣвъ неговата мъртина сѣ чувствуватъ тѣмно-зелени тѣ знакове на живитѣ; тѣ сѣ вѣнчаватъ тихо напенаватъ за веселия шеметъ, който ще за-

кния утрѣ, когато дойде денъ за жѣтва на обднати бѣлнове и трудъ. И стори ми се, че почувствувахъ земата, която чрѣзъ мъчителното сѣ еднообразие сега развѣя разнообразието въ животна на хиляди и хиляди забъркали въ благодатната и пазва съ рало и мотика.

— Кожко съмъ смяталъ изъ тѣзи дѣла! — каза подпоковникътъ.

— Че какво си дѣрилъ тукъ? — запитва подковникъ Возовъ.

Обяснението последва веднага. Указа се, че бащата на нашия любезенъ другаръ е трѣбвало поради него да прѣсели цѣлото си домоцѣдие отъ Варна въ Каварна, по съвѣтитѣ на жѣнара; бодедувалъ билъ отъ тифусъ.

— Та няма е толкова здравословенъ вѣмателътъ? — обрѣзати да попитамъ азъ.

— Самъ не мога каза нищо. Мога само да потвърдя, че лѣваритѣ бѣше единъ добъръ позпавачъ жо махай на цѣлото черно-морско крайбрѣжие.

— Не вѣяя защо, но това ми изненада. Азъ познавахъ града отъ дѣй цѣща, отъ които сѣ бѣхъ извадилъ твърдѣ перадостни заключения за него: отъ нѣколко синими на разрушени житни магазини при турската бомбардировка прѣзъ 1912 год и отъ прочутото стикотворение на Т. Н. Шиткова, тѣй характерно за творчеството на единъ безъ творчество български поетъ.

Ой Варна, Варна, Одесусъ стара; Близо Каварна. Ти се дожара.

И сега изъ единъ пътъ да чуешъ, че в този градъ сѣ има своитѣ достойнства, че той не е тѣй разваленъ, както го прѣдставятъ снимкитѣ и толкова глушавъ като цѣпганата строфа, какво би могло да се варече, ако не изненада?

Каварна по мѣстоположението си напомни Балчикъ. И той е построенъ между височини и него прѣсѣча единъ дълъгъ, нѣколко вадрѣстелъ пътъ, въ който десетки малки улѣчки се вливатъ не да вѣсатъ въ него нѣщо отъ своята съзнателна чистота, а да отвлѣчатъ въ себе си сѣкватѣ остатѣци на една съобщителенъ перѣзъ за волски кола.

Но изобщо взето, Каварна и по постройкаи и по сжкозностъ прави много по-добро впечатление отъ Балчикъ. Даже той ме се стори и по-голямъ. Обаче и мѣтитѣ съзнателни, и явкои каварненски граждани дойдохъ да ме убѣдятъ въ противното. Въ каква е разликата помежду имъ въ жителни и постройкаи, не знамъ.

Настанени и отпочинали добъръ, ние поискавме да се запознаемъ по добръ съ града и съ близката му околнота. Подпоковникътъ надѣстои да отидемъ най-първо на прѣстанището.

— Да знаете какви спомени ме свѣрватъ съ него! — допълни той.

Ние съгласихме. Въ малкитѣ градове всичко е интересно, защото нѣма въ тѣхъ нищо особено, което да налага и особено прѣдпочитание. Все сжщитѣ жѣлѣци, сжщитѣ улѣчки сѣ вѣчно първими настѣпани сжщитѣ маже, сжрѣстали запретнати рѣцѣ съ облеватъ грѣбъ на джѣканската врата въ очакване купувачи, сѣ-

Владимир, Смоленск, Москва, в особено в Оренбург и Туркестан владее глад.

Лондон. „Дейли Майл“ съобщава от Тенсинг от 16 януари: телеграфът в Владивосток и Харбин е в ръцете на болшевиките. Няколко кораби са приготвени за пренасането, ако е нужно, на японците.

Петроград. Според един вестник, потвърждава се издадената заповед на народните комисари за арестуването на ромънския Крал. Революционният комитет на 9-а руска армия е отправил до ромънските военни власти един ултиматум, с който иска свободното минаване на руските войски през Яш.

Русите падат ромънските власти. „Daily Chronicle“ съобщава от Петроград, че руските власти са съобщили на ромънските учреждения в Кишинев и по други места, да пуснат Русия, най-късно до 31 януари.

Подкупването на чуждия печат от царска Русия.

Петроград. Петроградската телеграфна агенция. Въ тайните архиви бидоха открити документи, отнасящи се до подкупването на ромънския печат преди намесата на Ромъния в войната. Едно дъло съдържа телеграми на министерството на външните работи. Като главен агент за подкупване на печата в Ромъния, фигурира сегашния ромънски министър Таке Ионеску. Съ телеграма от 12 март 1916 г., руския посланик в Букурещ, г. Поклевски иска одобрение да гарантира на Таке Ионеску една парична помощ, на обща сума от 350,000 рубли за в. „Универсул“, разпръддена за един период от 7 години. Въ отговора си от 17 март, министърът на външните работи одобрява от Петроград тази парична помощ. Въ една телеграма от 15 февруарий 1916 г., Поклевски счита достатъчна паричната помощ от 100,000 рубли за в. „Да Руна“, француския орган на Таке Ионеску, искана от директора на този вестник. Съ телеграма от 25 май, се отпуска кредит от 100,000 рубли за поддръжане вестниците „Адеврсул“, „Универсул“, „Диминица“ и „Националул“. Въ една пана на контр-адмирал Велдин, друг агент на царската воруция в Ромъния, има данни за други разходи, между които и за основаването на в. „Патри“ в Букурещ. Въ друг документ, намиран в тайните архиви, са вписани разходите за упражняване влияние върху общественото мнение в Италия и Франция. Освиз това, били изразходвани суми за въздействие на общественото мнение в Холандия, Испания, Персия и Съединените Шати. Американският журнал „Валтей“ получил 2500 долара за една статия през март 1915 год; вбкой си Лантфелд — 3500 долара; за да организира едно бюро на печата, а руският журналист Добровъ 22,000 долара за в. „Руски Емигрант“.

Френски кокетирания.

Петроград. Съобщено на агенцията Хаваст. Съобщават от Киев, че генерал Табуи, шеф на френската мисия на бившия юго-западен фронт, връчил на украинския секретар за външните работи едно писмо, с което последният се уведомява, че французкото правителство е назначило генерал Табуи за свой представител при украинската република. Приемането на французкия представител от шефа на републиката ще стане през идните дни. Съ установяването на официални отношения между Франция и Украйна се урежда положението на французката военна мисия, която се намира в Украйна и чието помилване в Петроград беше поискано впоследствие Троици.

Кабинетният въпрос в Унгария. Бунапеса: Министерът на търговията Czizmay, който беше се завърнал от Виена, замина отново за там. Много вестници тълкуват пътуването му с това, че Czizmay е поканен да играе ръководеща роля, при евентуалната предстояща криза в кабинета.

Холандско опровержение. Берн. Кралско-Холандската легация опровергава категорично, появилото се през тия дни съобщение, че Съединените Шати са купили Холандска Гвинея.

Фландрия иска независимост. Съобщение в Фландрия публикува едно съобщение, че ще произведе маслопадане, което ще даде възможност на Фландрийския народ да изрази волята си по решението на съвета, да се даде пълна самостоятелност на Фландрия. Съвета на Фландрия едногласно взел това решение на 22.XII.17 г.

Японски условия за вземане участие в войната. Японската преса от ясеец ноемрий е против идеята за изпращане на японски войски в Европа. Въ изреченията по този въпрос на вестник „Коконин“ — Камбум, които не са прияти за японските съюзници се казва: армията на един народ не може да се движи като един пътник. Тя трябва да отива, затвърдява своя пръстиля. Кадето е английската армия в Франция, така е в действителност английската територия. Шомъ Япония би изпратила войски в Русия, то последицата ще трябва да стане японска. Ако Япония действува в Франция или Италия, то и тия страни ще станат Японски. Ако Русия или Италия желаят да видят японски войски в своите територии, то трябва да се готови да се откажат от една част от тяхната земя и да я дадат на Япония.

Потънали английски торпедоразрушители.

Лондон. Райтер. Адмиралтейството съобщава, че два английски торпедоразрушители потънали през нощта към 12 часа по ноландското крайбрежие, поради силна буря. Цяла екипаж загина; само един матроз ожал да се спаси.

Добруджанци, разпространяват вестник „Добруджа“

ПРЕГЛЕДЪ НА ПРЕСАТА

Добър дошли добруджанци!

Вчера пристигнаха в София делегатите на първия добруджански събор, за да поднесат на Царя и правителството мемора на събора, на който участваха 400 делегати от всички краища и народности из Добруджа.

На гарата, тб бха посрещнати от множество добруджански емигранти и софийски граждани. Тук бха: генерал Ечевъ, зап. генерал Димков, Хр. Джамбазовъ, д-р Тодоровъ от Тулча, архитекта Лазаровъ, Р. Радевъ и поручик Омиановъ от Кюстенджа, А. Стояновъ от Тутраканъ, В. Димитровъ от Силистра и пр.

За пръв път Добруджа изпраща свои делегати в София. Защото въ миналото, за България беше невъзможно да помисли дори да добде въ България по работа, а още по-малко да се явяват въземли души мисия пред българското правителство. И за туй радостта, както за делегатите, така също и за добруджанските емигранти бв голяма. Срещата, особено на познатите, които съ години не са се виждали, беше трогателна и направи силно впечатление на присъстващите граждани, между които имамо и чужденци. Особен интерес възбуди на софийските граждани, които много малко знаят за Добруджа, оригиналнието облекло на болшинството от делегатите.

— Но това са български селяни! Ромъните бха разгласили чрез Айфеловата Буда, че българското правителство е назначило делегатите на добруджанския събор. А между туй това са оригинални български носии на добруджанските селяни, които напомнят носите на българите из разните краища на България.

До като делегатите да напуснат перона на гарата, нбко любителни софиянци разбнаха мисли съ тях и доловихме очудването им:

— Тб говорят почти литературен български език!

Да, това е езикът на източните българи. При това делегатите са българи от Баянск, Бонгасъ, Гаргавкъ, Касапкъ, Тулча, Кюстенджа и др. от северна Добруджа, които 38 години не са чували своя родна българска реч.

Това са млади, стройни, жизнерадостни, пълни съ енергия и съ външна интелгентност българи, каквито обитават Добруджа и въ които била булата кръв на Воева и Левски и въ чиято гърди тупти сърцето на българина.

Цял 38 години, твн чар на България изпитана през последната жестокоста на некамената и чужда ромънска твар! Цял 38 години лишени от черта и училища, добруджанските българи търпяха мизерията на една варварска пана, която на пусто се качеше като културтрегеря на нито.

След 38 годишно тежко и неопосно робство, добруджанското население се почувствува най-после освобождено от веригите на коварния покител и като дъца се хвърлиха въ обятия на майка България, за да не допуснат никога и србичи жертви на кайсвото, което има, повече ромънски врак да свертни родния им край.

Но кой би помислял да ги раздели от отечеството, за да ги изостави наво в ноктите на жестокия варварин ромънин? Кой ще бъдат ония дръжавници, теоретичи на будапна демократичен мир, които, след като възвстиха приидна за свободното самоопределяне на националността, ще откажат правото на българите въ Добруджа да се съединат съ България?

Колкото и да сме убедени, че не са само националните тържани, които движат двестата война, все

щит жени, насадали, когато слъцето наклони към замядан на малки столчета или на измазани съ торъ придпорти софи, на и вбчно скитат чорнии и прелеси въ раците им. Всяко прдстава еднакъв интерес и псичо еднакъв е безинтересно. Въ маленят град можеш да заседнеш въ едно място и да го узнаеш добръ, а можеш и да го обходиш напълно без да го изучиш, както трябва. Особено въ него е не въ външният изрази на живота, а въ неговит вътршн ми. Всяко от тия малки градове живее съ своя животен живот. Там тб не само не си приличат, но корено се отячават едно от друго. Това може да се заблвжи още при пръв поглед и по особености тб въ говора и по особеностите на съвешния бит, които се принае въ него. Въ това отношение големите градове, към които тб стихийно ни подтиква нашето любопитство, са по еднообразни и блди.

— Ей тука живееме ние. Виздате ли, въ тази малка калчица, — посоча подпожованецът, който вече се беше нагърбнал съ ролата на чичероне.

Въ десло, при единъ завои на главната улица, водеща към пристанището, видяхме една низка каменна къща, която, кой знае защо, ми напомни шумелестите конюшни, малките и рбдо поставени прозорци на която бха замръзени съ желяза.

— Не глбдай, че е такава — доладе чичеронето. Преди двайсетина години та беше най-хубавата къща въ града. Въ нея слизаше и владиката, когато дойде да гостува въ Бавария. Сега е вече друго. Много от тия двустайни къщи не бха нищо друго, освнъ обит

ковени кжшурки, низки и склупени съ прокарващи при всбк джжж тавани. И като виждам всичко това, аз искам да занитамъ всеки несимпат: не върваме ли напред?

Улицата остро изви. Автомобилът заслиза надолу, подхвърляя на вбва стъпка от неравната настилка. На места ние трябваме да се държим здраво о него, за да не изхвърнемъ върху нбко покривъ на постройката отливо. Долу стара ряска чешма съ нбколко изпучулена върта лбе струи, които протичат по тинястото корито на образованата въ нея ряска, за да се вблят въ морето долин и покрети съ нацъстена по тбх мекана и павла, нанесена от неуморният метачи на града — почти никога непръстиващит пйтрове.

Падините от двбте страни на пата са голе, едва-едва покрити съ полска вбдвидна тръвица, загубена под прака. Тб напомнят ома денъ макаръ да е още ранна пролът. Само съковетъ на върха Цираклия, настпнати на вбколко места, са още сабми и зелени. Но неговити лоб и идичат високо и стръмно над морето, о голъ от джжж пристанището той изглежда на войц, отложит шапка и заследат да летъ въ морските простора, гордъ, че вражески врак никога не бв могъл да осакерва неговата права и стройна снаг. Огълво бръгът е почти също тб висок и непрстиванъ. Земата туй събвнъ се бше профинила нарочно, за да даде път на мирни труд на българина, готова да му се радва и да го пази.

А въ подножието на бръговетъ, о които се бянт

непрстивно морските бриги, са застроени десетки житни камени магазини, притиснати една до друга, като че ли устретени, кой по-ширък да достъ не до дървената скала, за да повбри на морските вода съвето богатство. Отсрбца джжж наш параклъ, въ който бнкожатъ открава неспирно движение и светна. Между паракла и бръга споре парволца от джжж. Товарна дървен материал.

Войната се чувства само въ униформите на обонит колари, както и въ малките разрушения от нбколкостант бомбардировки. Между тия разрушения още лачат споменат от турската бомбардировка. И пръв мнъ избвва за нит политическата участ на България през последните пет години. Стори ми се, че аз никога не съм а чувствувал така, както а почувствувахъ туй, дбто бха оставили своите сабми на разрушение неприятелските вчере, а днесъ съюзнически турски гранати и вражески гранати на приятелска вчере Русия. Дали нбког потомците ни могат да си прбставят така ясно това, което ние днесъ тб живо и болезнено прбживяваме? Дали ще могат да разберат тб усиления, които сме поможали за нашето обединение, само за да нм гарантираме спокоен и оходен живот съ цвната на толкова морали и материални жертви?

(Слбда)

